

GEMEENTE BOEKEL

VOORSTEL AAN DE RAAD

Datum	:	10 januari 2023
Voorstel van	:	college van burgemeester en wethouders
Onderwerp	:	Kadernota 2024 GGD Hart voor Brabant
Portefeuillehouder	:	Wethouder H. Willems

Samenvatting:

Uw Raad wordt gevraagd om een zienswijze te geven op:

- a) de kadernota 2024 GGD Hart voor Brabant;
- b) het te actualiseren basispakket GGD Hart voor Brabant.

Het College adviseert om in te stemmen met de kadernota 2024 GGD Hart voor Brabant en voor deze kadernota geen zienswijze in te dienen.

Ten aanzien van de actualisatie van het basispakket adviseert het college ook om een positief standpunt in te nemen, maar wel onder de voorwaarde dat de taken die met de actualisatie gepaard gaan, inhoudelijk nader worden geconcretiseerd bij de begroting 2024 van de GGD Hart voor Brabant.

Voorgesteld besluit:

1. Instemmen met de kadernota 2024 GGD Hart voor Brabant.
 2. Geen zienswijze indienen bij de GGD Hart voor Brabant met betrekking tot de kadernota 2024.
 3. Met betrekking tot de actualisatie van het basispakket Hart voor Brabant de volgende zienswijze in te dienen:
De gemeenteraad van de gemeente Boekel staat in principe positief tegenover de actualisatie van het basispakket, maar verzoekt de GGD Hart voor Brabant de taken die met de actualisatie gepaard gaan, inhoudelijk nader te concretiseren bij de begroting 2024 van de GGD Hart voor Brabant, vooraleer definitief ingestemd kan worden met de actualisatie.
 4. Instemmen met het opnemen van een bedrag van € 468.500,- als uitgangspunt bij de begroting 2024 ten behoeve van het basispakket GGD Hart voor Brabant en dit mee te nemen bij de voorjaarsnota 2023.
-

Inleiding/probleemstelling:

In 2019, nog vóór de coronacrisis, besloot het GGD-bestuur om het basispakket te actualiseren. Na een herijking in 2016 bleef dit pakket ongewijzigd, behalve bij de jeugdgezondheidszorg: daar kwam meer aandacht voor kinderen (en ouders) die meer zorg nodig hadden.

Het (voorstel voor) een geactualiseerd basispakket kwam tot stand via sessies met raadsleden en met de inbreng van wethouders en ambtenaren. Het GGD-bestuur stemde er in november 2022 mee in en legt het nu, als onderdeel van de kadernota 2024, ten behoeve van een zienswijze voor aan alle gemeenteraden, dus ook aan uw Raad.

Bijgevoegd treft u aan de kadernota 2024 van de GGD Hart voor Brabant, met het verzoek vanuit het College om uw zienswijze hierop in te dienen. Deze zienswijze kan ingebracht worden voordat het algemeen bestuur (AB) van de GGD de stukken vaststelt.

Relatie met eerdere besluitvorming:

De Raad stelt jaarlijks de kadernota, jaarstukken en begroting vast van de GR'en.

Amendement d.d. 23 juni 2022 – ingediend door VVD (niet aangenomen)

De intentie van dit amendement is wél door alle fracties onderschreven:

- De gemeenteraad heeft zich uitgesproken graag aan de voorkant betrokken te willen zijn bij de inhoud en de te maken keuzes van de actualisering van het basispakket;
- De gemeenteraad heeft zich uitgesproken dat positief behaalde jaarresultaten dienen terug te vloeien naar de deelnemende gemeenten, dan wel de vastgestelde bijdrage per inwoner substantieel te verlagen;
- De Raad wenst geïnformeerd te worden over de uitwerking van deze zienswijze en de hoogte van de te vormen reserves.

Beoogd resultaat:

Uw Raad wordt gevraagd een zienswijze in te dienen op een tweetal onderwerpen:

1. de kadernota 2024 GGD Hart voor Brabant;
2. het te actualiseren basispakket GGD Hart voor Brabant.

Keuzemogelijkheden:

U kunt er voor kiezen om niet in te stemmen met de kadernota 2024 GGD Hart voor Brabant en de actualisatie van het basispakket.

Argumenten:

In deze kadernota 2024 wordt de toekomstvisie van de GGD op publieke gezondheid vertaald naar het beleid voor 2024. Deze visie stelde het GGD bestuur vast na een ronde met inwoners, partners en gemeenten tijdens de visiecafés in het najaar van 2022. De GGD bouwt hiermee verder op de goede uitvoering van de diensten, met nieuwe diensten in het basispakket.

Deze kadernota is daarmee een volgende stap op weg naar een sterkere publieke gezondheid. De GGD kijkt vooruit naar de ambities in het beleidsplan, dat in 2023 op tafel komt en waar de begroting op aansluit. Dat plan is nog niet definitief, maar de GGD wil daar niet op wachten en zet nu al de eerste stappen. In deze kadernota worden de plannen vertaald naar de financiën en wordt de basis gelegd voor de begroting.

De raden van de gemeenten worden nu uitgenodigd om er hun zienswijze op te geven, zodat het GGD bestuur de kadernota in maart 2023 vast kan stellen. De begroting 2024 ligt dan in juni voor een zienswijze bij de raden en het bestuur stelt haar vast in juli 2023.

Een actueel basispakket

De gemeentelijke taken voor de publieke gezondheid worden (vooral) uitgevoerd door de GGD. De GGD Hart voor Brabant doet dit in een basispakket, voor het laatst aangepast in 2015 met een

herijking in 2016. Het GGD bestuur vindt het daarom nodig om het basispakket te actualiseren en wil een pakket dat aansluit bij de huidige behoeften, met diensten die voor alle gemeenten gelijk zijn. Het GGD bestuur stelt nu voor om een aantal diensten te actualiseren:

- *Verplichte diensten*: de diensten uit de Wet publieke gezondheid en/of de gemeenschappelijke regeling GGD: dit zijn de wettelijke taken die de GGD nu al uitvoert, maar waarvan de opdracht of de inhoud zo veranderde, dat dit vraagt om een aanpassing.
- *Diensten vanuit de keuze van het algemeen bestuur van de GGD*: een aantal nieuwe diensten op basis van een professioneel oordeel op 6 aspecten.

In de kadernota 2024 staan de hoofdlijnen van het werk van de GGD in 2024, met de financiële gevolgen. Een onderdeel van de nota is het te actualiseren basispakket, dat verwerkt wordt in de begroting 2024. Vanwege het speciale karakter van deze kadernota (mét basispakket) kunt u ervoor kiezen om twee zienswijzen te geven: een op het te actualiseren basispakket en een op de kadernota (als geheel).

De actualisatie van het basispakket kwam tot stand in overleg met bestuurders en raadsleden van diverse gemeenten.

In september 2022 waren er drie werksessies met raadsleden over het basispakket van de GGD, met in totaal zo'n 40 deelnemers. De vaakst genoemde thema's waren preventie, mentale gezondheid, armoede en leefomgeving.

Eerste blik op de inhoud van het basispakket

Het GGD bestuur en de gemeenten willen de publieke gezondheid verder versterken door het basispakket te actualiseren. Voor de generatie van nu, morgen en overmorgen. Het basispakket omvat enerzijds die diensten die voor gemeenten in het werkgebied van de GGD gelijk zijn. En anderzijds de diensten waarvan de gemeente en de GGD de lokale invulling bespreken. Het doel is het realiseren van een effectief en passend basispakket. Door de inwoners met hun behoeften en mogelijkheden centraal te stellen. En door optimaal gebruik te maken van de ervaring en expertise van samenwerkingspartners, in nauwe samenwerking met de gemeenten.

Het voorstel voor het actualiseren van basispakket betreft vooral de volgende aandachtsgebieden:

1. Het versterken van de wettelijke taken uit de Wet publieke gezondheid en/of de gemeenschappelijke regeling GGD: dit zijn diensten die de GGD nu al uitvoert, maar waarvan de opdracht of de inhoud zo is veranderd dat dit vraagt om een aanpassing. Denk hierbij aan gezondheidsbevordering en preventie.
2. Een aantal nieuwe diensten. Dit kunnen diensten zijn die de GGD al in veel gemeenten uitvoert maar nog niet overal zoals bijvoorbeeld het programma *Nu Niet Zwanger*. Gericht op preventie, al voor de geboorte: in het pakket zitten enkele diensten voor (aanstaande) ouders van kinderen in kwetsbare situaties.
3. Diensten die voortkomen uit wat tijdens de werksessies en door gemeenten naar voren is gebracht. Zoals diensten inzake de leefomgeving: het integraal adviseren (over de gezondheid) bij omgevingsplan en (complexe) omgevingsvergunningen.

Financiële gevolgen en dekking:

Financiële bijdrage basispakket 2024

De gemeentelijke bijdrage voor het basispakket is voor 2023 begroot op € 410.000. Gebaseerd op het aantal inwoners van 11.027 x de gemeentelijke bijdrage 2023 per inwoner ad € 37,18.

Na de actualisatie van het basispakket en indexering wordt de gemeentelijke bijdrage GGD voor het basispakket voor 2024 (afgerond) begroot op € 468.500.

Gebaseerd op aantal inwoners Boekel in 2024 van 11.152 inwoners x de gemeentelijke bijdrage 2024 per inwoner ad € 42,01.

Dit bedrag van € 42,01 is als volgt opgebouwd:

- Gemeentelijke bijdrage 2023	€ 37,18
- Actualisering basispakket	€ 2,21
- Indexering 2024	<u>€ 2,62</u>
Gemeentelijke bijdrage 2024	€ 42,01

Voor 2024 betekent dit een financiële bijstelling van € 58.500 in de begroting 2024.

Naast de kosten voor het basispakket nemen we bij de GGD ook zogenaamde plustaken af. De kosten hiervan nemen af, doordat een deel daarvan nu in het basispakket wordt opgenomen (stevig ouderschap, adviezen over besluiten met gevolgen voor gezondheid en – gedeeltelijk - JGZ in het netwerk). Vooralsnog wordt dit voordeel vanaf 2024 geraamd op € 15.000.

Toelichting

Actualisering basispakket

De totale kosten van de actualisering van het basispakket bedragen € 5,32 per inwoner. Omdat het voor een deel een overheveling van taken betreft (het aandeel voor het lokaal accent), resteert een netto verhoging van € 2,21 voor 2024.

De (bruto) kosten van uitbreiding basispakket ad. € 5,32 zijn als volgt opgebouwd:

Bij de actualisatie van het basispakket zet de GGD in op de uitbreiding van een aantal verplichte taken binnen het basispakket, waardoor de bijdrage per inwoners in 2024 dus toeneemt.

Deze taken zijn:

- Preventieprogramma's	€ 1,25
- Analyse van en inzicht in de gezondheid	€ 0,13
- Adviezen over besluiten met gevolgen voor de gezondheid	€ 0,22
- Inzet jeugdgezondheid in het netwerk	€ 0,99
- Jeugdgezondheidszorg – ziekteverzuimbegeleiding	€ 0,42

De kosten van de uitbreiding van deze taken bedragen € 3,01 per inwoner.

De uitvoering van deze taken is inhoudelijk nog onvoldoende concreet gemaakt.

Tevens zijn er een aantal diensten die vanuit de keuze van het bestuur worden toegevoegd aan het basispakket:

- Nu Niet Zwanger	€ 0,43
- Diensten aan kinderen in kwetsbare situaties	€ 1,75
- Advisering Omgevingsplan/Deelname Omgevingstafels	€ 0,13

De kosten van deze producten/diensten bedragen € 2,31 per inwoner.

Ook bij deze kosten is het nodig dat dit nader geconcretiseerd moet worden.

Advies College

Omdat beide onderdelen nog onvoldoende zijn uitgewerkt stelt het college voor om voorwaardelijk in te stemmen met de voorgestelde actualisatie van het basispakket.

Indexering 2024

De exploitatie van de GGD is loon- en prijsgevoelig. Daarom is er een consistente index voor de gemeentelijke bijdrage, met objectieve maatstaven en vrij van beleidsmatige keuzes. Hierbij volgen we de afspraken in onze gemeenschappelijke regeling: het systeem van de gemeente Tilburg. Jaarlijks voorspelt zij de loon- en prijsstijgingen op basis van cijfers van het Centraal Planbureau, met een correctie voor de werkelijke ontwikkeling in de twee vorige jaren. Hierdoor loopt de index gelijk met de reële stijging van lonen en prijzen.

In december 2022 stuurde de gemeente Tilburg de voorlopige cijfers: een index voor 2024 van 6,66%. De definitieve cijfers verwerkt de GGD in april in de begroting; de index kan dan ook hoger zijn, bijvoorbeeld door de onzekere economie. De tarieven (voor plustaken) stijgen met dezelfde index. Bij het toezicht op de kinderopvang onderzoekt de GGD nog of de tarieven moeten worden aangepast: uit een benchmark blijkt dat deze onder het landelijk gemiddelde liggen.

Rijksvaccinatieprogramma

De rotavirusvaccinatie komt in 2023 in het Rijksvaccinatieprogramma. Gemeenten krijgen daarvoor een uitkering in het gemeentefonds, die vertaald wordt naar de gemeentelijke bijdragen aan de GGD. Daardoor is dit voor de (gezamenlijke) gemeenten budgetneutraal. Op het moment dat de bijdrage van het Rijk bekend is, wordt dit door de GGD verwerkt in een begrotingswijziging.

Invoeren Wet open overheid

Alle gemeenten krijgen van het Rijk vanaf 2022 een vergoeding voor het invoeren van de Wet open overheid; deze wet wil de hele overheid transparanter en toegankelijker maken. Het gaat hier om taken als: actief openbaar maken, het beheer van systemen en een – wettelijk verplichte – contactpersoon.

In de bedragen die de gemeenten krijgen via het gemeentefonds (september 2022) zitten ook de vergoedingen voor gemeenschappelijke regelingen. Het 'aandeel' van de GGD hierin wil de GGD vanaf 2024 opnemen in de gemeentelijke bijdrage. De kosten hiervoor in 2022 en 2023 zijn in de eigen exploitatie van de GGD opgevangen.

Risico's:

Landelijke middelen

Het Rijk stelt gemeenten voor meer beleidsterreinen geld in het vooruitzicht. De GGD stelt dat gemeenten deze bedragen deels kunnen doorgeven aan gemeenschappelijke regelingen. Dit kan het makkelijker maken om een beroep te doen op de expertise van de GGD: bijvoorbeeld bij het toezicht op de kinderopvang en/of het inrichten van de omgeving. Zo zijn of komen er (rijks)vergoedingen voor toezicht kinderopvang (extra geld vanaf 2022 voor het toezicht op de gastouderopvang) en het invoeren van de Omgevingswet.

Daarnaast is er vanaf 2023 een uitkering voor thema's als gezondheidsbevordering, sport- en bewegen en de sociale basis (het GALA). De GGD stelt dat gemeenten hiermee een deel van de kostenstijging van de GGD kunnen opvangen.

Communicatie:

De GGD heeft aangegeven u op de volgende wijze verder te kunnen informeren:

- Middels een presentatie in een thema bijeenkomst aan de Raad;
- Middels een toelichting op de kadernota, inclusief het basispakket in Commissie of Raad;
- Eind januari 2023 worden er online webinars georganiseerd voor raadsleden, die meer inzicht willen in de toekomstvisie.

Uitvoering en evaluatie:

Planning jaarstukken 2022 en concept begroting 2024

De conceptbegroting 2024 zal vóór 6 april 2023 aan de gemeenten worden toegestuurd, ten behoeve van de agendering binnen 12 weken in de Raad voor het indienen van een zienswijze. De zienswijze van de Raad kan ingebracht worden uiterlijk 19 juni 2023 – op 6 juli 2023 stelt het algemeen bestuur van de GGD de jaarstukken 2022 en de begroting 2024 vast.

Beleidsplan

Dit jaar worden naast de begroting en de kadernota ook het nieuwe (vierjarig) beleidsplan voorgelegd aan uw Raad. Dit beleidsplan zal in mei/juni 2023 voor een zienswijze aan uw Raad worden voorgelegd, waarna het AB van de GGD dit in juli 2023 vaststelt, tegelijk met de begroting 2024.

Wijziging gemeenschappelijke regeling GGD

In mei/juni 2023 zal ook een gewijzigde gemeenschappelijke regeling GGD aan u worden voorgelegd. Daarin zijn wijzigingen opgenomen vanwege de nieuwe wettelijke bepalingen die de positie van de gemeenteraden willen versterken.

Voorstel:

Voorgesteld wordt:

1. Instemmen met de kadernota 2024 GGD Hart voor Brabant.
2. Geen zienswijze indienen bij de GGD Hart voor Brabant met betrekking tot de kadernota 2024.
3. Met betrekking tot de actualisatie van het basispakket Hart voor Brabant de volgende zienswijze in te dienen:
De gemeenteraad van de gemeente Boekel staat in principe positief tegenover de actualisatie van het basispakket, maar verzoekt de GGD Hart voor Brabant de taken die met de actualisatie gepaard gaan, inhoudelijk nader te concretiseren bij de begroting 2024 van de GGD Hart voor Brabant, vooraleer definitief ingestemd kan worden met de actualisatie.
4. Instemmen met het opnemen van een bedrag van € 468.500,- als uitgangspunt bij de begroting 2024 ten behoeve van het basispakket GGD Hart voor Brabant en dit mee te nemen bij de voorjaarsnota 2023.

Burgemeester en wethouders van Boekel,

de secretaris,

de burgemeester,

Mr. J.G. Marcic

C.J.M. van den Elsen

Bijlagen die zijn bijgevoegd:

Bijlage 1 – Brief kadernota 2024 GGD Hart voor Brabant

Bijlage 2 – Naar gewoon gezond - kadernota 2024 GGD Hart voor Brabant

Bijlage 3 – Wij maken gezond gewoon - toekomstvisie

Bijlage 4 – Actualisering basispakket - Vragen en antwoorden uit consultatiegesprekken